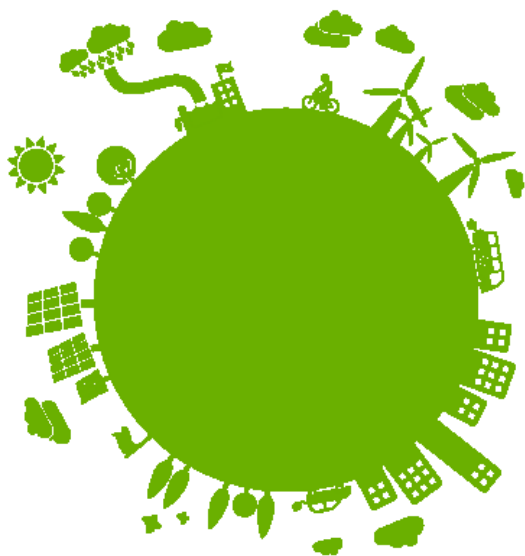


Nederland Energieneutraal 2050

## Achterhoek Energieneutraal 2030

# Oude IJsselstreek energieneutraal 2030



### Opzet

1. Mondiale & landelijke ontwikkelingen
2. De Achterhoek en gemeente Oude IJsselstreek energieneutraal in 2030
3. Stand van zaken uitvoeringsagenda in 2018
4. Ruimte voor duurzame energie;  
Uitnodigingskader lokale duurzame energie opwek.

- *9 januari 2019 Plattelandsraad*

# Mondiale en nationale ontwikkelingen

Elke dag in het nieuws .....

## Het klimaat

Warme zomers

Water overlast

Klimaat van slag

Weerrecord na weerrecord

## Windmolens

wind op zee

weerstand tegen windmolens

subsidie, subsidievrij?

landschapsaantasting?

## Kabinet & 2<sup>de</sup> kamer

“groenste kabinet ooit”

kolencentrales dicht

klimaattafels (Ed Nijpels)

klimaatwet

## Groninger Gas

aardbevingen

schade aan de huizen

gaskraan dicht

inkomsten derving

## Zonne-energie

zonnepanelen op daken

solarparken, zonneweides

concurrentie met voedsel ?

participatie, burgerinitiatieven

## Van het gas af!

energie neutrale huizen

cv ketel eruit, warmtepomp erin?

kosten, wie gaat het betalen?

arbeidskrachten tekort

## Internationale politiek

Akkoord van Parijs, 2015

Geo politiek Rusland / China/ Saoedi Arabië

VS stapt uit het akkoord van Parijs

effecten klimaatverandering in kwetsbare landen



# 1.

## Mondiale en landelijke ontwikkelingen



# Mondiale & landelijke ontwikkelingen

## Parijs, 2015

Afspraken door 195 landen om de opwarming van de aarde tot ruim onder de 2 graden beperken.

## Klimaatwet

Om klimaatverandering tegen te gaan wil de Nederlandse overheid 49 % minder uitstoot van broeikasgassen in 2030 dan in 1990, en 95 % minder CO<sub>2</sub>-uitstoot in 2050.

## Klimaatakkoord (5 klimaattafels)

In het Klimaatakkoord maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee we de CO<sub>2</sub>-uitstoot in Nederland kunnen halveren in 2030.

**De gemeente houdt zich bezig met name bezig met de gebouwde omgeving en duurzame energieopwekking.**



29 maart 2018;

Gronings gas naar nul in 2030!

Gemeente heeft m.n. te maken met de gebouwde omgeving (7 %) en elektriciteit (41,5%).

Meer dan 100 partijen verlagen de CO<sub>2</sub>- uitstoot van Nederland met 49% ten opzichte van 1990 via het

# Klimaatakkoord



# Landelijke opgave voor de regio's



## RES; Regionale energie strategie

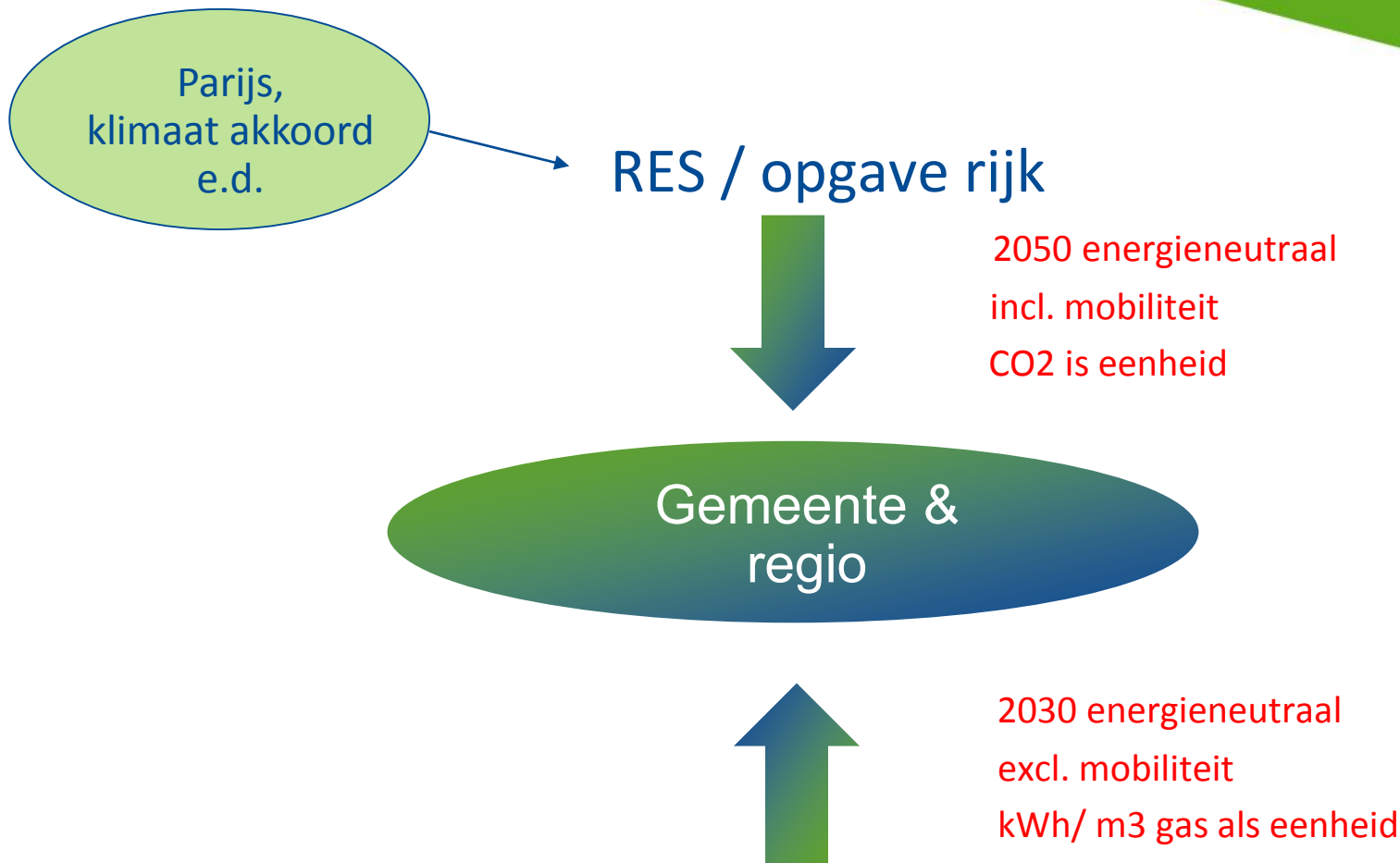
- De regio's moeten van het rijk een plan maken om de opgave voor de energietransitie te halen (voor de sectoren elektriciteit en gebouwde omgeving).
- Eind 2019 moet het concept RES ingediend worden.

Een RES is een regionaal samenwerkingsverband voor de **ruimtelijke inpassing van de energietransitie**. Het RES vertaalt de nationale afspraken uit het Klimaatakkoord voor de sectoren **Elektriciteit** en **Gebouwde Omgeving** via;

- ✓ regionale warmteplannen,
- ✓ energie- infrastructuurplannen,
- ✓ de opgave voor hernieuwbare energie opwekking.



# Energietransitie is niet meer vrijblijvend....



Akkoord van Groenlo / eigen opgave



## 2.

# De Achterhoek en Gemeente Oude IJsselstreek Energieneutraal in 2030





# De Achterhoek energieneutraal in 2030

## “Akkoord van Groenlo” in 2009



- In een energie neutrale Achterhoek wordt binnen de grenzen van de Achterhoek net zoveel energie opgewerkt als verbruikt;
- geen import van energiebronnen, opwek op eigen grondgebied, elke gemeente voor zich;
- mobiliteit tellen we (vooralsnog) niet mee.

Gaat dus om gas en elektriciteit!



# De Achterhoek energieneutraal in 2030

Opgave is uitgewerkt in de **Regionale uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek**, in 2016.

Alles wat je bespaard hoe je niet op te wekken. Dus eerst inzetten op besparen, en de energie die je dan nog nodig hebt duurzaam opwekken.

## 4 onderdelen;

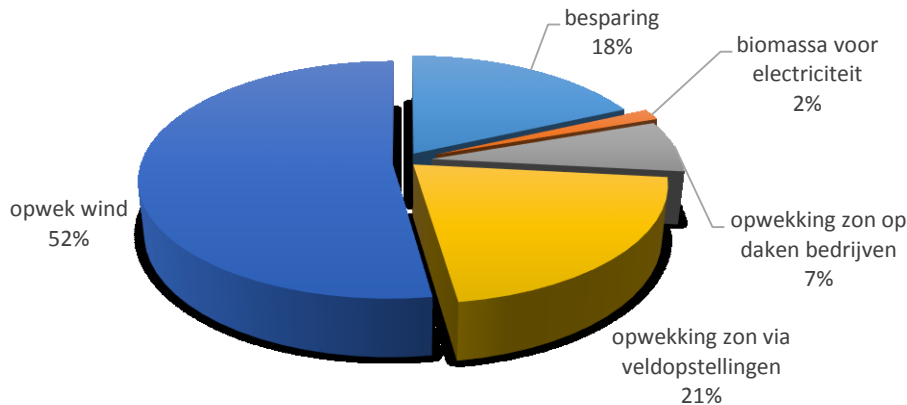
- ✓ Gas besparing (55%)
- ✓ Elektriciteit besparen (20%)
- ✓ Gas vervangen (opwekken warmte)
- ✓ Opwekken elektriciteit



# De Achterhoek energieneutraal in 2030. Aanpak; besparing en opwekking

## ELEKTRICITEIT, besparing & opwek

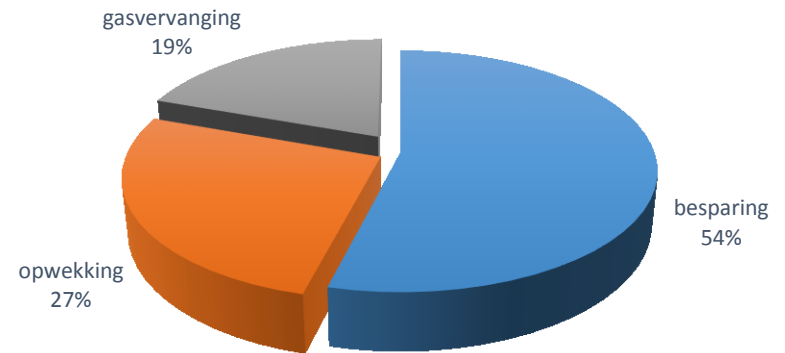
Elektriciteit ;1682 GWh  
(1499 verbruik en 183 gasvervanging)



- besparing
- biomassa voor electriciteit
- opwekking zon op daken bedrijven
- opwekking zon via veldopstellingen
- opwek wind

## GAS, besparing & opwek

Gas; 472 miljoen m<sup>3</sup>



- besparing 2030
- opwek; biogas, biomassa (hout, mest, gras ed)
- gasvervanging; warmtepompen, infraroodpanelen ed



# Energieopwekking; om energieneutraal te worden is er nodig;

## Achterhoek

124 windmolens (naast de 14 bestaande)  
958 zonnedaken\* (bedrijven ed, 150 ha)  
415 ha aan zonneparken (veldopstelling)  
69 biomassacentrales (25 mln. m3 gasequivalenten)  
36 biovergistingsinstallaties (100 mln. m3 gas equiv.)

## Oude IJsselstreek

6 windmolens (naast de 13 die er al bijna staan)  
129 zonnedaken (ong. 20 ha)  
56 ha (veldopstelling)  
8 biomassacentrales (3 mln. m3)  
4 biovergistingsinstallaties (11 mln. m3)

\* Zonnedaken voor levering aan het elektriciteitsnet (dus niet op woningen)

dit is een  
voorbeeld



# 3.

## Stand van zaken uitvoeringagenda gemeente Oude IJsselstreek in 2018



# Rapportage regionale Energiemonitor Achterhoek 2018

Deze rapportage beschrijft de voortgang van de energietransitie in de Achterhoek twee jaar nadat de regionale uitvoeringsagenda Achterhoek is opgesteld.

Deze monitor geeft de voortgang weer t.o.v. de doelstellingen in 2030. Deze doelstelling hebben is opgedeeld in 4 subdoelstellingen.

## Beeld Oude IJsselstreek;

doel 2030 ; 100% reductie	hoe ver zijn we nu?	Prognose 2030
1. Elektriciteit opwekking - 185 GWh/jr	12 %	56 %
2. Aardgas vervanging - 13 milj m <sup>3</sup> /jr*	14 %	81 %
3. Elektriciteit besparing - 41 GWhj/jr	37 %	(100%)
4. Aardgas besparing – 27 milj m <sup>3</sup> /jr	31 %	(100%)

*(\*plus aardgas vervangen en elektrische warmte opwekken; 10 milj m<sup>3</sup>/jr en 19 GWh/jr)*

**Conclusie; we zijn gestart, maar versnelling is nodig.**

# Factsheet Oude IJsselstreek, analyse

## Subdoelstelling 1; elektriciteitsopwekking 185 GWh /jr

- ✓ Windpark Netterden-Azewijn
- ✓ Windprak Den Tol

In voorbereiding;

- ✓ Zon-op-erf (2)
- ✓ Postcoderoosproject (voorbereiding)
- ✓ Diverse zonneweides (aanvragen)
- ✓ Waterkracht burgerinitiatief
- ✓ .....



## Conclusie;

De prognose is dat we in 2030 - 56% van de doelstelling gehaald hebben. Extra inspanning is nodig door bijvoorbeeld een derde windpark en/ of solarparken.

# Factsheet Oude IJsselstreek, analyse

Subdoelstelling 2; aardgasvervanging; 13 milj m<sup>3</sup>/jr. (+ 10 milj m<sup>3</sup>/jr. elektrische vervangen)

In voorbereiding;

- ✓ AGroGas Varsseveld
- ✓ Jumpstart Friesland Campina
- ✓ .....



Conclusie;

De prognose is dat we in 2030 – 81 % van de doelstelling gehaald hebben. De realisatie komt met name voor rekening van AgroGas. Er resteert nog 19%.





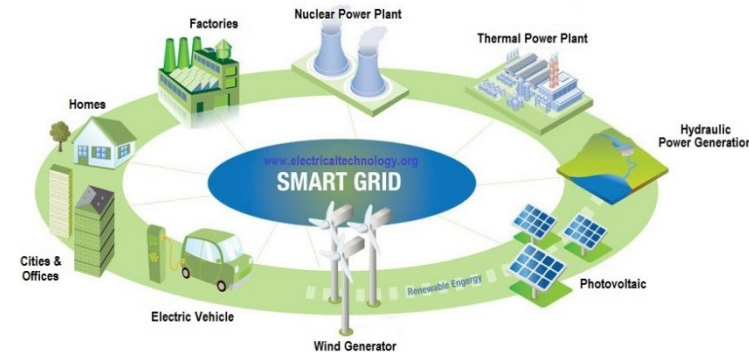
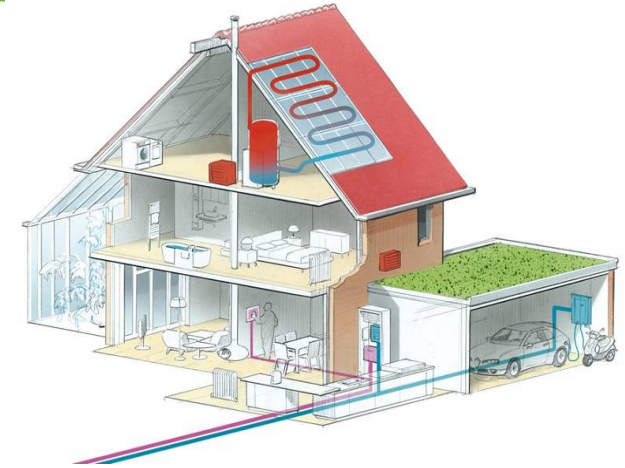
# Factsheet Oude IJsselstreek, analyse

Subdoelstelling 3; elektriciteit besparen; 41 GWh/jr  
(+ 19 GWh/jr voor aardgas vervanging)

- ✓ Efficiëntie
- ✓ Zonnepanelen (voor eigen gebruik, tellen mee in de besparingen)
- ✓ Slimme meters & slimme netten

Maar bedenk,....

- ✓ Meer electra- verbruik door e-verwarming, meer apparaten ed
- ✓ Opslag elektriciteit
- ✓ All electric woningen



## Conclusie;

De gemeente ligt op schema bij de besparingen op elektriciteit. Als de tendens zich doorzet wordt de opgave gehaald. Er is meer aandacht voor bedrijven nodig.

Let op; laaghangend fruit is geplukt.

# Factsheet Oude IJsselstreek, analyse

Subdoelstelling 4: besparing op aardgas 27 milj/m<sup>3</sup>/jr

(+10 milj m<sup>3</sup>/jr dat door elektriciteit vervangen gaat worden)

- ✓ Isolatie
- ✓ NoM renovaties
- ✓ van het “gas” af
- ✓ Efficiëntie
- ✓ Nieuwbouw; wetgeving
- ✓ Etc....



## Conclusie;

De gemeente ligt op schema bij de besparingsopgave.

Blijven inzetten op gasbesparingen. Het vervangen van het aardgas als warmtebron is een grote belangrijke opgave.

Aandacht voor bedrijven.

Let op; laaghangend fruit is geplukt.



# 4. Ruimte voor duurzame energie.



# Energie neutraal Oude IJsselstreek in 2030

## *Energietransitie*

- Ambitie; Akkoord van Groenlo; energie neutraal in 2030
- Regionale uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek  
Kwantificering opgave (maart 2016)

## *De opwek van DE Ruimtelijk regelen*

- Hoe dit ruimtelijk te regelen? (Ruimte vraag - Landschap veranderd -  
Kwaliteit van de leefomgeving - Lokaal draagvlak)
- Achterhoekse koersdocument voor duurzame energie (mei 2018) -  
Ruimtelijke vertaling opgave realisatie duurzame energie;  
aanbevelingen en uitgangspunten
- Uitnodigingskader lokale duurzame energie opwek; lokale ruimtelijk  
vertaling



# Opgave energieopwekking 2030 - OIJ

Uitvoeringsagenda; het doel van energieneutraal wordt in 4 subdoelen verdeeld;

- ✓ Besparing; gas (55%)
- ✓ Besparing elektriciteit (20%)
- ✓ **Opwekking; warmte (gasvervanging)**
- ✓ **Opwekking elektriciteit**

Opgave voor de uitvoeringsagenda duurzame energie opwek;

- ✓ Wind; productie van 118 GWh/jr. Hiervoor zijn ongeveer **19 windmolens** nodig (er zijn al 13 reeds gerealiseerd).
- ✓ Zon op dak; de productie van 16 GWh /jr, hiervoor zijn ongeveer **20 ha zon op daken** (met levering aan het net).
- ✓ Zonnevelden; productie van 47 GWh/jr, hiervoor is ongeveer **56 ha zonnevelden** nodig.
- ✓ Biomassa (thermisch); **3 miljoen m<sup>3</sup> gasequivalent** , hiervoor zijn ongeveer 8 biomassacentrales nodig.
- ✓ Biogas; **11 miljoen m<sup>3</sup> gas /jaar** in ongeveer 4 biovergistingsinstallaties.



# Uitnodigingskader lokale duurzame energie opwek

## *Nu; beperkte ruimte voor duurzame energie*

De grootte van de windmolens, zonnepanelen en vergistingsinstallaties in het huidige bestemmingsplan zijn gebaseerd op het produceren van kleine energievolume. Windmolens, zonnevelden en vergistingsinstallaties die meer leveren passen niet in het huidige bestemmingsplan. De procedures om initiatieven te realiseren zijn hierdoor lang en moeizaam.

## *Ruimte maken*

De gemeente wil meer ruimte maken voor opwekking van duurzame energie. Hiervoor ontwikkelen we op dit moment beleid (het Uitnodigingskader lokale duurzame energie opwek).

Het uitnodigingskader bestaat uit:

- Een kaart met de aanduiding van de locaties (zones);
- 3 matrices voor inpassing van zon, wind en biomassa met bijbehorende inpassingscriteria;
- Criteria voor realisatie op procesparticipatie en financiële participatie;
- Procedurestappen voor de initiatiefnemer om zijn project in te dienen.



# Uitnodigingskader lokale duurzame energie opwek, het proces.....

## Gedaan

- Startbespreking in raad 10 oktober 2018
- Werksessie ambtelijk, 22 okt
- Werksessie stakeholders, 19 nov
- Concept uitnodigingskader, eind december
- Bespreken met college, 8 jan

## Te doen

- Concept rondsturen en feedback ophalen ambtelijk en stakeholders
- Bespreking met de gemeenteraad februari /maart (stand van zaken)
- Definitief concept uitnodigingskader maken
- Collegebesluit
- Raadsbesluit
- Ter inzage; 6 weken
- .... Afhankelijk van de inspraakreactie in werking stellen



Stakeholder werkatelier 9 november 2018



# Vragen?

